

Articol de fond: „GDPR – A trecut un an. Dar viitorul este înainte!”

de Marta Popa, Senior Partner Voicu & Filipescu

Cel puțin teoretic, Regulamentul General pentru Protecția Datelor (GDPR sau „Regulamentul”) a reprezentat *Anulz* în domeniul protecției datelor, nu numai în Europa, ci și la nivel mondial. Desigur, organizațiile din întreaga lume s-au grăbit să se conformeze acestuia, temându-se de consecințe foarte oneroase în caz de neconformitate. Dar GDPR este adesea vag redactat și nu oferă soluții unice sau suficient de clare, astfel încât respectarea pune în multe cazuri semne de întrebare. Deci, un an mai târziu, unde ne aflăm? S-au mai limpezit lucrurile astfel încât să avem acum o anumită claritate?

Modificări legislative publicate în luna aprilie 2019

Practica Voicu & Filipescu acoperă toate domeniile de expertiză relevante pentru compania dumneavoastră. În această ediție vă sunt prezentate câteva modificări legislative recente în următoarele domenii:

- Construcții
- Protecția datelor cu caracter personal
- Dreptul muncii
- Infrastructură
- Asigurări
- PPP și concesiuni
- Achiziții publice

+ VF News

Articolul “Amendă GDPR pentru nerespectarea obligației de informare: Autoritatea pentru protecția datelor din Polonia amendează un broker de date cu 220.000 Euro” semnat de Marta Popa, Senior Partner și Andreea Botez, Senior associate publicat în Revista Română de Protecția Datelor. Click [aici](#) pentru a citi articolul.

Chambers and Partners Europe, ediția 2019 recomandă Voicu & Filipescu pentru activitatea avocaților săi în 2 arii de practică: fuziuni și achiziții, și societăți comerciale.

IFLR 1000, ediția 2019 recomandă Voicu & Filipescu pentru activitatea avocaților săi în 3 arii de practică: fuziuni și achiziții, financiar – bancar și dezvoltare de proiecte.

Legal500 EMEA ediția 2019 recomandă Voicu & Filipescu pentru activitatea avocaților săi în 6 arii de practică: societăți comerciale, drept comercial și fuziuni și achiziții, dreptul muncii, PPP și achiziții publice, imobiliare și construcții, restructurare și insolvență. Daniel Voicu, Mugur Filipescu, Marta Popa, Roxana Neaguțu, Raluca Mihai și Mariana Popa sunt de asemenea recomandați de ghidul de prestigiu pentru activitatea lor.

articol de fond

de Marta Popa, Senior Partner Voicu & Filipescu

GDPR – A trecut un an. Dar viitorul este înainte!

Cel puțin teoretic, Regulamentul General pentru Protecția Datelor (GDPR sau „Regulamentul”) a reprezentat *Anulzlk* în domeniul protecției datelor, nu numai în Europa, ci și la nivel mondial. Desigur, organizațiile din întreaga lume s-au grăbit să se conformeze acestuia, temându-se de consecințe foarte oneroase în caz de neconformitate. Dar GDPR este adesea vag redactat și nu oferă soluții unice sau suficient de clare, astfel încât respectarea pune în multe cazuri semne de întrebare. Deci, un an mai târziu, unde ne aflăm? S-au mai limpezit lucrurile astfel încât să avem acum o anumită claritate?

2018 – Intrarea în efectivitate a GDPR și adaptarea legislației naționale

La scurt timp după intrarea în vigoare a GDPR, legislația națională a primit noi reglementări pentru adaptarea GDPR la contextul local. Astfel, Legea nr. 190/2018 a adus câteva cerințe speciale pentru prelucrarea anumitor categorii de date cu caracter personal, precum și câteva derogări de la prelucrarea datelor cu caracter personal în anumite situații (de exemplu, în scopuri jurnalistice). Autoritatea Română pentru Protecția Datelor s-a dovedit și ea activă emițând legislație secundară care reglementează situații în care evaluările de impact privind protecția datelor sunt obligatorii sau procedura de primire și soluționare a plângerilor sau de efectuare a investigațiilor de către autoritate.

Încălcări GDPR constatate și primele sancțiuni aferente

Au apărut și primele sancțiuni emise de autoritățile de protecție a datelor din întreaga UE pentru încălcări ale GDPR. Iată câteva exemple:

- Compania Facebook a fost amendată cu 500.000 GBP pentru colectarea datelor cu caracter personal despre prietenii de pe Facebook ai utilizatorilor, fără ca acești prieteni să fie informați că datele lor au fost colectate și fără să li se ceară acordul.
- Autoritatea pentru protecția datelor din Polonia (UODO) a aplicat prima amendă în baza GDPR unui broker de date pentru nerespectarea obligației de informare prevăzută la art. 14 alin (1) și (2) din Regulament. Amenda aplicată este în cuantum de 220.000 Euro.
- Compania Uber a fost amendată cu 385.000 GBP pentru aranjamentele de securitate necorespunzătoare care au dat posibilitatea ca hackerii să descarce o cantitate mare de date cu caracter personal despre șoferi și clienți.

Unele sancțiuni se încadrează în limitele permise de legislația privind protecția datelor înainte de GDPR și ați putea crede că nu s-au schimbat multe în această privință. Cu toate acestea, CNIL (Autoritatea Franceză de Protecție a Datelor) a aplicat împotriva Google o amendă de 50 de milioane EUR, o valoare semnificativ mai mare decât cele prevăzute în

legislația anterioară. CNIL a declarat că prelucrările Google în ceea ce privește personalizarea reclamelor sale nu erau transparente, conțineau informații inadecvate și nu aveau consimțământul valabil acordat.

Ce urmează?

Ce este, deci, la orizont în ceea ce privește GDPR? Trebuie să ne așteptăm ca, în domeniul protecției datelor și comunicațiilor electronice, să înceapă să se aplice reglementări suplimentare, inclusiv Regulamentul privind confidențialitatea în mediul electronic *E-Privacy*. Vom vedea o intensificare a aplicării GDPR și un impact crescut al acestuia în activitățile obișnuite, inclusiv aplicarea unor amenzi și a altor sancțiuni semnificative. De asemenea, ne putem aștepta ca Brexit-ul să aibă impact asupra obligațiilor de protecția datelor pentru anumite companii. Alte preocupări viitoare includ pe cele legate de inteligența artificială (AI) și responsabilitatea roboților.

Ne așteptăm, prin urmare, ca activitatea legată de conformarea la GDPR să crească mai degrabă decât să scadă în acest al doilea an. Adeverata protecție a confidențialității și respectarea totală a GDPR și a regulamentului *E-Privacy* vor necesita mai mult efort și mai multe investiții decât s-ar fi putut anticipa anterior.

Ce puteți face dacă nu v-ați conformat la GDPR în cursul anului 2018? Sau dacă nu sunteți sigur că ați implementat corect GDPR?

Iată o listă de conformitate (non-exhaustivă) pe care orice companie ar trebui să o verifice:

Activitate	Măsuri concrete
Conștientizarea la nivelul companiei. Stabilirea unui cadru de responsabilitate și guvernare corporativă	Informați-vă angajații asupra aplicării GDPR și oferiți-le training asupra principiilor de bază și elementelor esențiale ale noii reglementări. Conformarea la GDPR presupune înțelegere și suport efectiv la nivelul board-ului companiei dar este, în egală măsură, un efort al întregii companii. Faceți recomandări board-ului privind riscurile și oportunitățile GDPR. Numiți un manager de proiect GDPR. Încorporați riscul de protecție a datelor în cadrul managementului riscurilor corporative și al controlului intern.
Efectuarea unui inventar de date și a unui flux de date	Efectuați o investigație internă pentru a cartografia activitățile operaționale care presupun prelucrări de date personale, determinați care sunt acele date, care sunt canalele de colectare a datelor și dacă le transferați în afara companiei. Pregătiți registrul activităților de procesare. Evaluați temeiul juridic al prelucrărilor de date din companie.
Efectuarea unei analize detaliate a decalajelor (gap analysis)	Întocmiți o analiză de tip audit al situației actuale de conformitate cu cerințele GDPR precum și lista pașilor de urmat pentru conformare. Asigurați o atenție deosebită impactului GDPR în relațiile de muncă.

Activitate	Măsuri concrete
Elaborarea politicilor, procedurilor și proceselor operaționale	Pregătiți documente-suport ale acestor politici pentru a putea asigura implementarea regulilor stabilite.
Asigurarea securității datelor personale prin măsuri procedurale și tehnice	Puneți în aplicare "măsuri tehnice și organizatorice adecvate" conform politicii de Securitate IT pe care o adoptați. Aveți permanent în vedere principiile Privacy by design și Privacy by default.
Conformarea mijloacelor de comunicații electronice la GDPR	Verificați și conformați la GDPR mijloacele de comunicații electronice utilizate la nivel de companie (de ex: email, internet, CCTV, aplicații de tip GPS).
Conformarea site-ului companiei la GDPR	Site-ul este cartea de vizită a companiei dvs. dar și un mod important de interacțiune cu clienții, potențialii clienți sau simpli vizitatori. Asigurați-vă că interacțiunea cu aceștia respectă rigorile GDPR.
Monitorizarea continuă și verificarea conformității la GDPR	Instituiți reguli corporative de monitorizare permanentă a nivelului de conformare la GDPR, ce ar trebui să includă cel puțin audituri interne periodice, actualizarea proceselor de protecție a datelor personale, a registrelor interne de prelucrări, instruirea periodică a angajaților, testarea sistemelor de securitate IT. Pentru companiile care au depus eforturi interne pentru a se conforma GDPR, este foarte recomandată utilizarea unui consultant extern GDPR pentru a verifica nivelul de conformitate atins și a remedia eventualele lipsuri.

Ce poate face echipa Voicu & Filipescu de protecția datelor pentru clienții săi:

- Audit și training de protecția datelor
- Implementarea și conformarea continuă la GDPR
- Asumarea rolului de DPO
- Asumarea rolului de reprezentant în UE al companiilor din afara uniunii care prelucrează date ale cetățenilor UE.

Nu ezitați să ne contactați pentru oricare dintre serviciile de mai sus. GDPR este aici și va rămâne cu noi pe termen lung!

construcții - modificări legislative publicate în aprilie 2019

Legea nr. 97/2019 pentru modificarea și completarea Legii nr.10/1995 privind calitatea în construcții, promulgată de către Președintele României prin Decretul nr. 435/2019, reglementează obligația utilizării unei construcții numai după admiterea recepției la terminarea lucrărilor.

În acest sens, investitorii vor permite utilizarea construcției numai după admiterea recepției la terminarea lucrărilor de construcții, atât în cazul investițiilor noi, cât și în cazul intervențiilor la construcțiile existente care nu au fost utilizate pe timpul execuției lucrărilor de construcții. Totodată, proprietarii construcțiilor vor permite utilizarea construcției numai după admiterea recepției la terminarea lucrărilor de construcții pentru intervențiile asupra construcțiilor existente care nu au fost utilizate pe timpul execuției lucrărilor de construcții. Nerespectarea acestor obligații va fi sancționată cu amendă de la 20.000 lei la 40.000 Lei.

Reglementările anterior menționate vor intra în vigoare ca urmare a publicării în Monitorul Oficial al României.

Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 13/2019 privind examinarea sesizării formulate de Colegiul de conducere al Curții de Apel București cu privire la interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 492 din Codul civil din 1864, art. 579 alin. (1), art. 577 alin. (2) din Codul civil, art. 37 alin. (5) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare și art. 37 alin. (1) din Legea cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Înalta Curte de Casație și Justiție a admis recursul în interesul legii și a stabilit că lipsa autorizației de construire sau nerespectarea prevederilor acesteia, precum și lipsa procesului-verbal de recepție la terminarea lucrărilor constituie impedimente pentru recunoașterea pe cale judiciară, în cadrul acțiunii în constatare, a dreptului de proprietate asupra unei construcții realizate de către proprietarul terenului, cu materiale proprii.

Decizia va avea caracter obligatoriu ulterior publicării în Monitorul Oficial al României.

protecția datelor cu caracter personal - modificări legislative publicate

în aprilie 2019

În perioada 9 -10 aprilie 2019 a avut loc Plenara Comitetului European pentru Protecția Datelor.

La această reuniune Comitetul European privind Protecția Datelor a adoptat orientări privind domeniul de aplicare și aplicarea art. 6 alin. (1) lit. b) GDPR ("*prelucrarea este necesară pentru executarea unui contract la care persoana vizată este parte sau pentru a face demersuri la cererea persoanei vizate înainte de încheierea unui contract*"), având în vedere activitatea serviciilor societății informaționale. În orientările sale, comisia face observații generale cu privire la principiile de protecție a datelor și la interacțiunea articolului 6 alineatul (1) litera (b) cu alte baze legale. În plus, orientările conțin îndrumări cu privire la aplicabilitatea art. 6 alin. (1) lit. b) în cazul grupării serviciilor separate și executarea contractului.

Ghidul nr. 2/2019 privind aplicarea art. 6 alin. (1) lit. b) GDPR în cadrul activităților serviciilor societății informaționale este supus consultărilor publice și observațiile pot fi transmise până pe data de 24 mai 2019.

dreptul muncii - modificări legislative publicate în aprilie 2019

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 26/2019 privind modificarea și completarea unor acte normative a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 309 din data de 19 aprilie 2019, intrând în vigoare la aceeași dată.

Printre altele, această Ordonanță aduce două schimbări de interes în domeniul dreptului muncii.

(I) Prima dintre acestea este modificarea Legii nr. 52/2011 privind exercitarea unor activități cu caracter ocazional desfășurate de zilieri.

Astfel, legiuitorul revine asupra modificărilor implementate la finalul anului 2018 (prin care domeniile în care puteau fi folosiți zilierii au fost restrânse drastic) adăugând noi domenii după cum urmează:

- activități de organizare a expozițiilor, târgurilor și congreselor - grupa 823;
- publicitate - grupa 731;
- activități de interpretare artistică - spectacole - clasa 9001, activități-suport pentru interpretarea artistică - spectacole - clasa 9002 și activități de gestionare a sălilor de spectacole - clasa 9004;
- creșterea și reproducția animalelor semidomesticite și a altor animale - clasa 0149;
- activități de alimentație (catering) pentru evenimente - diviziunea 5621;
- activități de întreținere peisagistică - plantarea, îngrijirea și întreținerea de parcuri și grădini, cu excepția facilității de locuit particulare - clasa 8130;
- restaurante - clasa 5610;
- baruri și alte activități de servire a băuturilor - clasa 5630;
- activități ale grădinilor zoologice, botanice și ale rezervațiilor naturale - clasa 9140.

De asemenea, la art. 4 alin. (4) se prevede că niciun zilier nu poate presta activități pentru **același beneficiar** pe o perioadă mai lungă de **90 de zile** cumulate pe durata unui an calendaristic, cu excepția zilierilor care prestează activități în următoarele domenii: agricultură, creșterea animalelor în sistem extensiv prin pășunatul sezonier al ovinelor, bovinelor, cabalinelor, activități sezoniere în cadrul grădinilor botanice aflate în subordinea universităților acreditate, și în domeniul viticol – pentru aceștia se prevede o perioadă maximă de **180 de zile cumulate pe durata unui an calendaristic**, atât în cazul în care prestează activități pentru un singur beneficiar, cât și în cazul în care prestează pentru mai mulți beneficiari.

Se introduce conceptul de **Registru electronic de evidență a zilierilor** – ca singură modalitate de transmitere a datelor privind evidența zilierilor, care **va fi înființat la data de 20 decembrie 2019**. Inspecția muncii va fi instituția care va achiziționa sistemul informatic aferent acestui registru, iar Metodologia de întocmire și transmitere a

registrului electronic de către beneficiari, precum și înregistrările care vor trebui efectuate în acesta se vor stabili prin ordin al ministrului muncii și justiției sociale, în termen de 60 de zile de la înființarea registrului.

Se introduc totodată noi obligații pentru beneficiari, după cum urmează:

- să înființeze, să completeze și să transmită Registrul electronic de evidență a zilelor conform metodologiei și modelului stabilite prin ordinul ministrului muncii și justiției sociale;
- să transmită Registrul electronic de evidență a zilelor inspectoratului teritorial de muncă, zilnic, înainte de începerea activității de către fiecare persoană care urmează să se afle într-un raport de muncă cu beneficiarul;
- să prezinte Registrul electronic de evidență a zilelor organelor de control abilitate;

Aceste prevederi se vor aplica începând cu intrarea în vigoare a ordinului ministrului muncii și justiției sociale menționat mai sus, moment situat cel mai probabil în anul 2020.

În legătură cu **remunerația zilierului**, se prevede că aceasta va fi supusă impozitului pe venit, conform prevederilor Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal. Astfel, *calculul, plata și declararea impozitului pe venit datorat pentru veniturile realizate din activitatea prestată de zilier sunt în sarcina beneficiarului.*

O altă noutate este și **introducerea obligației plății contribuției de asigurări sociale datorată bugetului asigurărilor sociale de stat pentru veniturile realizate din activitatea prestată de zilieri**, conform prevederilor Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, conferind zilierului calitatea de asigurat în sistemul public de pensii. Obligația calculării, declarării și efectuării plății îi revine tot beneficiarului.

Nu în ultimul rând, deși zilierul nu este asigurat pentru accidente de muncă și boli profesionale, în situația producerii unui accident de munca sau boală profesională **beneficiarul este obligat să asigure plata cheltuielilor aferente îngrijirilor medicale necesare.**

- (II) A doua modificare importantă prevăzută în OUG nr. 26/2019 vizează Codul muncii. Cu titlu de noutate se introduce un concediu de odihnă suplimentar, plătit, de trei zile care va fi acordat salariaților care urmează o procedură de fertilizare in vitro.

Pentru a beneficia de acest concediu, salariața trebuie să prezinte angajatorului o cerere însoțită de scrisoarea medicală eliberată de medicul specialist.

Ordinul nr. 635/1.348/2019 privind modificarea și completarea Clasificării ocupațiilor din România – nivel de ocupație (șase caractere), aprobată prin Ordinul ministrului muncii, familiei și protecției sociale și al președintelui Institutului național de Statistică nr. 1.832/856/2011 a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 308 din data de 19 aprilie 2019, intrând în vigoare la aceeași dată.

În primul rând menționăm că Ordinul introduce noi ocupații, în mare parte în domeniul IT, după cum urmează:

- Inginer de dezvoltare a produselor software – Cod COR 251207;
- Inginer în instrumentație de măsură – Cod COR 215242;
- Inginer în realizarea, întreținerea și dezvoltarea aplicațiilor web – Cod COR 251208;
- Inginer în sisteme optice – Cod COR 214956.

De asemenea, o serie de ocupații sunt redenumite, iar altele se mută în alte grupe. Spre exemplu, fostul „administrator de imobile” se numește în prezent „administrator de condominii”.

Hotărârea Guvernului nr. 177/2019 privind aprobarea Studiului de fundamentare pentru autostrada Târgu Neamț-Iași a fost publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 263 din 05 aprilie 2019, intrând în vigoare la aceeași dată.

Prin Hotărâre a fost aprobat studiul de fundamentare pentru construcția în parteneriat public-privat a autostrăzii Târgu Neamț-Iași.

Potrivit studiului de fundamentare, autostrada Târgu Mureș-Târgu Neamț - Iași - Ungheni, din care face parte și tronsonul ce face obiectul Hotărârii, Târgu Neamț-Iași, va străbate județele Mureș, Harghita, Neamț și Iași și va avea o lungime totală de aproximativ 320 de km.

Totodată, se menționează că valoarea totală a investiției pentru construcția autostrăzii este estimată la 1,2 miliarde Euro, iar perioada de proiectare și realizare a autostrăzii este de 48 de luni de la data semnării contractului de parteneriat public-privat.

asigurări - modificări legislative publicate în aprilie 2019

Legea nr. 71/2019 privind societățile mutuale de asigurare a fost publicată în Monitorul Oficial nr. 323 din 24 aprilie 2019 și se aplică începând cu data de 27 aprilie 2019. Autoritatea de Supraveghere Financiară (A.S.F.) urmează să elaboreze legislația secundară pentru aplicarea acestei legi.

Ca noutate pentru piața de asigurări din România, Legea reglementează posibilitatea constituirii de societățile mutuale de asigurare, modul de organizare a acestora și cerințe specifice autorizării și funcționării acestora.

Societatea mutuală de asigurare este definită ca "persoană juridică fără scop lucrativ" având ca scop „acoperirea, prin contracte de asigurare, a riscurilor membrilor săi și plata de despăgubiri și indemnizații de asigurare către aceștia, beneficiarii contractelor și/sau terții păgubiți, în cazul producerii riscurilor asigurate. Societățile mutuale desfășoară numai activitate de asigurare și operațiuni legate direct de această activitate pentru membrii acestora, pe baza principiului mutualității. Prin excepție, societățile mutuale pot încheia cu membrii lor persoane juridice sau entități fără personalitate juridică și contracte de asigurări de grup pentru angajații acestora, fără ca aceștia din urmă să devină membri, obligația achitării contribuțiilor prevăzute de prezenta lege, de actul constitutiv și de contractele în cauză revenind respectivilor membri.”

Persoanele fizice, persoanele juridice și/sau entitățile fără personalitate juridică pot deveni membrii ai societății mutuale de asigurare. Numărul membrilor este de minimum 5. Membrii ale căror vărsăminte reprezintă minimum 10% din valoarea totală vărsată, fac obiectul aprobării ASF. Fiecare membru are dreptul la un vot. Adunările generale a membrilor li se aplică, în mod similar, prevederile Legii 31/1990, republicată, (acționarii sunt membrii ai societății mutuale de asigurare), cu excepțiile și modificările prevăzute de prezenta lege. Referirile la "capitalul social" se consideră a fi făcute la "fondul de rezervă liber", iar referirile la "distribuirea dividendelor" se consideră a fi făcute la "utilizarea excedentului distribuibil".

În vederea obținerii autorizației de funcționare din partea ASF, fondul de rezervă liber vărsat reprezintă minimum 80% din valorile prevăzute la art. 95 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 237/2015, cu modificările și completările ulterioare, pentru societățile mutuale supravegheate conform regimului Solvabilitate Îl, respectiv din fondul de siguranță prevăzut la art. 173 alin. (1) lit. a) din aceeași lege, pentru societățile mutuale supravegheate conform regimului național.

Actul constitutiv al societății mutuale poate prevedea faptul că, pe durata în care fondul inițial nu este restituit total sau parțial membrilor care au participat la constituirea lui, aceștia din urmă au dreptul să încaseze o dobândă.

Societățile mutuale își organizează conducerea în mod similar societăților de asigurare pe acțiuni, respectiv în sistem unitar sau în sistem dualist, aplicându-se dispozițiile art. 137-158 din Legea nr. 31/1990, republicată, în măsura în care nu contravin prevederilor legale și prezentei legi. Prin derogare de la prevederile art. 143 alin. (1) din Legea nr. 31/1990, republicată, delegarea conducerii executive se realizează către minimum două persoane. Societățile mutuale vor numi persoane cu funcții-cheie ori alte funcții critice conform legii.

Procesul de autorizare și evaluarea îndeplinirii condițiilor de autorizare de către A.S.F se desfășoară în două etape, astfel:
a) avizarea prealabilă în vederea înregistrării la oficiul registrului comerțului b) eliberarea autorizației de funcționare.

Membrii societăților mutuale încheie contractul de asigurare și dobândesc calitatea de asigurat ulterior obținerii autorizației de funcționare.

Contractul de asigurare include clauze din care să rezulte calitatea de membri ai societății mutuale, drepturile și obligațiile acestora în calitate de membri, prin raportare la prevederile actului constitutiv. Societățile mutuale includ în contractele de asigurare clauze privind contribuțiile suplimentare pe care le pot solicita membrilor.

Societățile mutuale își pot modifica forma juridică într-o societate pe acțiuni, având ca obiect de activitate desfășurarea activității de asigurare, cu aprobarea prealabilă a A.S.F.

Hotărârea Guvernului nr. 209/2019 pentru aprobarea Cadrului general privind regimul juridic al contractelor de concesiune a serviciului de utilitate publică de distribuție a gazelor naturale, procedurile pentru acordarea concesiunilor, conținutul-cadru al caietului de sarcini a fost publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 284 din 15 aprilie 2019, intrând în vigoare la aceeași dată.

Potrivit HG nr. 209/2019, contractul de concesiune a serviciului de utilitate publică de distribuție a gazelor naturale se atribuie prin procedura licitației publice deschise organizată de autoritățile administrației publice locale din unitățile administrativ-teritoriale sau asocieri ale acestora, împuternicind un reprezentant. În cazul în care se optează pentru o asociere între mai multe autorități ale administrației publice locale din unitățile administrativ-teritoriale, acestea vor concretiza acest fapt într-un document asumat de toți reprezentanții participanți din cadrul asocierii, iar documentul va conține stabilirea unui reprezentant dintre aceștia care va organiza licitația și va încheia contractul de concesiune urmând să monitorizeze derularea acestuia.

Hotărârea conține prevederi detaliate în legătură cu etapele procedurii de atribuire a contractelor de concesiune a serviciului de utilitate publică de distribuție a gazelor naturale:

- a) inițierea procedurii de concesionare;
- b) elaborarea de către concedent a studiului de fundamentare a deciziei de concesionare;
- c) aprobarea concesionării serviciului de utilitate publică de distribuție a gazelor naturale pentru una sau mai multe zone delimitate - unități administrativ-teritoriale: comune, orașe și județe; în condițiile legii, unele orașe pot fi declarate municipii;
- d) întocmirea documentației de atribuire, potrivit documentației-cadru de atribuire licitație publică deschisă, prevăzute în anexa A (conținutul-cadru al caietului de sarcini fiind cuprins în Anexa B);
- e) organizarea și desfășurarea licitației publice deschise;
- f) încheierea contractului de concesiune a serviciului de utilitate publică de distribuție a gazelor naturale (al cărui model este cuprins în Anexa C la Hotărâre).

La data intrării în vigoare a HG nr. 209/2019 a fost abrogată Hotărârea Guvernului nr. 749/2014 pentru aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de concesiune a serviciului public de distribuție a gazelor naturale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 709 din 29 septembrie 2014.

achiziții publice - modificări legislative publicate în aprilie 2019

Decizia Curții Constituționale a României nr. 738/2018 referitoare la admiterea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 167 alin. (4) din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 04 aprilie 2019, fiind aplicabilă începând cu aceeași dată.

Curtea Constituțională a fost sesizată cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 167 alin. (1) lit. c) și alin. (4) și ale art. 164 din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, în motivarea acesteia susținându-se că dispozițiile legale criticate înfrâng principiul prezumției de nevinovăție și principiul egalității în fața legii, întrucât împiedică participarea unor operatori economici în procedurile de achiziție publică. Astfel, se aplică o sancțiune unei persoane doar pentru că este supusă unei proceduri judiciare de investigație în legătură cu săvârșirea anumitor fapte, fără ca instanța să pronunțe o hotărâre definitivă de condamnare pentru comiterea vreunei infracțiuni.

În analiza excepției, Curtea a reținut că sancțiunea excluderii unui operator economic din procedura de atribuire intervine atunci când autoritatea contractantă stabilește că acesta a fost condamnat prin hotărâre definitivă a unei instanțe judecătorești pentru una dintre infracțiunile enumerate strict și limitativ de art. 164 alin. (1) din Legea nr. 98/2016. De asemenea, potrivit art. 167 alin. (1) lit. c) din lege, autoritatea contractantă, având în vedere o decizie a unei instanțe judecătorești sau a unei autorități administrative, exclude din procedura de atribuire a contractului de achiziție publică/acordului-cadru orice operator economic care a comis o abatere profesională gravă care îi pune în discuție integritatea.

În schimb, Curtea a stabilit că în ipoteza art. 167 alin. (4) din Legea nr. 98/2016 care extinde sfera situațiilor în care un operator economic este exclus din procedura de achiziții publice la situația în care acesta este subiectul unei investigații în derulare pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 164 din lege, autoritatea contractantă are rolul de a stabili în sarcina operatorului economic săvârșirea unei abateri profesionale grave prin raportare la presupusa săvârșire a unei infracțiuni, substituindu-se, în acest fel, unei instanțe de judecată sau unei autorități administrative competente, întrucât, potrivit art. 167 alin. (1) din lege, dovedirea abaterii profesionale grave se face de către aceasta prin orice mijloc de probă adecvat, cum ar fi o decizie a unei instanțe judecătorești sau a unei autorități administrative. Astfel, potrivit dispoziției legale criticate, autoritatea contractantă dispune de o marjă largă de apreciere cu privire la condițiile săvârșirii unei presupuse infracțiuni, precum și la integritatea și reputația operatorului economic determinate prin raportare la circumstanțele faptei penale, putând decide cu privire la aceste elemente înainte ca vinovăția acestuia să fi fost stabilită de o instanță de judecată.

Prin urmare, în condițiile în care instanța judecătorească nu a pronunțat o hotărâre definitivă în sensul condamnării operatorului economic pentru săvârșirea unei infracțiuni, Curtea a reținut că autoritatea contractantă restricționează participarea acestuia la procedura de achiziție prin încălcarea prezumției sale de nevinovăție, fiind astfel nesocotit art. 23 alin. (11) din Constituție.

Pentru aceste motive, Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate ridicată de Societatea Polaris M Holding - S.R.L. din Constanța în Dosarul nr. 583/54/2017 al Curții de Apel Craiova - Secția contencios administrativ și fiscal și a constatat că dispozițiile art. 167 alin. (4) din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice sunt neconstituționale.

Instrucțiunea Agenției Naționale pentru Achiziții Publice nr. 1/2019 pentru modificarea Instrucțiunii președintelui Agenției Naționale pentru Achiziții Publice nr. 2/2018 privind ajustarea prețului contractului de achiziție publică/sectorială a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 296 din 17 aprilie 2019, fiind aplicabilă începând cu aceeași dată.

Instrucțiunea modifică Instrucțiunea președintelui Agenției Naționale pentru Achiziții Publice nr. 2/2018 privind ajustarea prețului contractului de achiziție publică/sectorială, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 32 din 11 ianuarie 2019, după cum urmează:

- este modificat art. 4 alin. (4), subliniindu-se că *“lipsa precizărilor prevăzute la alin. (1) determină inaplicabilitatea posibilității de ajustare prin revizuire a prețului contractului de achiziție publică/sectorială”*;
- au fost abrogate alin. (2) și (5) ale art. 4, ce făceau referire la procedurile și contractele în derulare și modalitatea de abordare a posibilității ajustării prețului;
- este modificat art. 5, stabilindu-se că, în cazul în care ajustarea prin revizuire este de tipul unui coeficient de ajustare, iar acesta are valoare subunitară, prețul contractelor nu se va ajusta prin revizuire;
- este modificat art. 6, prevăzându-se că prețul se va ajusta prin actualizarea elementelor de cost/preț care au suferit modificări, ori de câte ori se constată apariția unei situații imprevizibile, apărute oricând pe perioada de îndeplinire a contractului (vechea reglementare prevedea perioada derulării procedurii de atribuire și/sau perioada de îndeplinire a contractului); în plus, se subliniază că actualizarea prețului contractului de achiziție publică/sectorială va fi realizată, pe perioada de valabilitate a contractului ori de câte ori se constată apariția unei situații imprevizibile, indiferent de durata de îndeplinire a acestuia (vechea reglementare prevedea că ajustarea se realiza odată cu semnarea contractului);
- este modificat art. 7 alin. (2) referitor la cazurile ce sunt asimilate situațiilor imprevizibile, care determină ajustarea prețului contractului;
- art. 9 alin. (4) stabilește că autoritatea/entitatea contractantă poate utiliza concomitent atât revizuirea prețurilor din contractul de achiziție, cât și actualizarea acestora (vechea reglementare prevedea că se pot utiliza concomitent atât ajustarea prețurilor din contractul de achiziție, cât și actualizarea acestora întrucât în varianta propusă se ia în considerare doar diferența față de evoluția generală a prețurilor);
- au fost abrogate alin. (2), (3), (5) și (6) ale art. 9, art. 10 și art. 11, care prevedeau o formulă de calcul pentru ajustarea prețului și modalitatea de aplicare a acesteia în situații imprevizibile.

VOICU FILIPESCU

Attorneys at Law

News in Laws – Buletin Legislativ Lunar
Mai 2019

Pentru mai multe detalii în legătură acest material, vă rugăm nu ezitați să ne contactați.

Voicu & Filipescu SCA
Strada General Ernest Broșteanu nr. 31
Sector 1, București, Cod 010527
Tel: +40 21 314-02-00
Fax: +40 21 314-02-90
E-mail: office@vf.ro
Website: www.vf.ro